Comerțul internațional cu mărfuri

Metadate

Biroul Național de Statistică al Republici Moldova (BNS)

1. Informaţie de contact

1.1. Subdiviziunea responsabilă din cadrul BNS

Direcția statistica comerțului exterior

1.2. Persoana de contact

Galina Ciobanu, şefa direcţiei

Tel.: (+373) 67 770 743

(+373) 22 241 665

e–mail: galina.ciobanu@statistica.gov.md

2. Actualizarea metadatelor

2.1. Ultima certificare a metadatelor

09.09.2026

2.2. Ultima actualizare a metadatelor

09.09.2026

3. Prezentarea statistică

3.1. Descrierea generală

Comerțul internațional cu mărfuri se referă la totalitatea bunurilor materiale care se adaugă la stocul de resurse ale țării prin **importuri** sau se scad din acesta prin **exporturi,** respectiv prin intrarea pe teritoriul țării sau prin părăsirea acestuia.

Teritoriul luat în considerație în statisticile comerțului internațional cu mărfuri al Republicii Moldova se referă la **teritoriul economic al țării**, în care se aplică legislația vamală națională, dar care nu coincide cu teritoriul geografic al țării. Statisticile nu includ operațiunile de export-import ale întreprinderilor și organizațiilor din partea stângă a Nistrului și municipiul Bender.

Sistemul de comerț utilizat la elaborarea statisticilor comerțului internațional cu mărfuri din Republica Moldova este **sistemul general de comerț.** În cadrul acestuia, importurile cuprind toate mărfurile introduse pe teritoriul economic al țării din străinătate, indiferent de destinația acestora – consum intern, utilizare în procesele de producție, prelucrare sau alte scopuri, iar exporturile cuprind toate mărfurile ieșite de pe teritoriul economic al țării.

În cadrul statisticilor comerțului internațional cu mărfuri se disting principalele fluxuri comerciale exporturi și importuri, inclusiv reexporturi și reimporturi.

Exporturile și importurile de mărfuri sunt clasificate conform Nomenclaturii Combinate a Mărfurilor (NCM). Detaliile privind clasificările utilizate sunt prezentate în rubrica „Clasificări”.

3.2. Concepte şi definiţii

3.2.1. Definiţii

Comerțul internațional cu mărfuri cuprinde totalitatea bunurilor materiale care se adaugă la stocul de resurse materiale ale țării prin importuri sau se scad din acesta prin exporturi, respectiv prin intrarea pe teritoriul țării sau prin părăsirea acestuia.

Exporturile de mărfuri, reprezintă totalitatea mărfurilor livrate din Republica Moldova către piețele externe. Acesta poate fi detaliat în mai multe componente, printre care:

Exporturi de mărfuri autohtone, reprezintă mărfurile originare din Republica Moldova, exportate către alte țări.

Reexporturi de mărfuri, reprezintă mărfurile străine importate anterior în Republica Moldova și ulterior exportate. Reexporturile pot fi realizate în aceeași stare în care mărfurile au fost importate **(reexporturi clasice)** sau după ce acestea au fost supuse unor operațiuni de prelucrare, asamblare ori transformare **(reexporturile după prelucrare)**

Exporturile sunt evaluate la prețuri **FOB (franco-frontiera țării exportatoare),** care includ valoarea mărfurilor și cheltuielile aferente transportului și încărcării acestora până la frontiera țării exportatoare.

Repartizarea pe țări a mărfurilor exportate se face după ultima **țară de destinație a mărfurilor** cunoscută la momentul exportului, către care urmează să fie expediate mărfurile.

Importurile de mărfuri, reprezintă totalitatea mărfurilor introduse pe teritoriul economic al Republicii Moldova din străinătate, indiferent de destinația acestora – consum intern, utilizare în procesele de producție, prelucrare sau alte scopuri. Acesta poate fi detaliat în 2 componente, printre care:

Importurile clasice, care sunt marfuri achiziționate din alte țări, destinate consumului intern sau proceselor de producție interne, cum ar fi materii prime, produse semifabricate sau produse de larg consum.

Reimporturile, reprezintă mărfurile de origine moldovenească exportate anterior din Republica Moldova și ulterior reintroduse pe teritoriul economic al țării. Acestea pot fi returnate în aceeași stare în care au fost exportate sau după ce au fost supuse în străinătate unor operațiuni de prelucrare, reparare ori recondiționare.

Importurile sunt evaluate la prețuri **CIF (sau franco-frontiera țării importatoare),** rreprezintă valoarea mărfurilor importate la frontiera Republicii Moldova, inclusiv cheltuielile aferente transportului și asigurării până la frontiera țării.

Repartizarea pe țări a mărfurilor importate se face după **țara de origine,** definită ca țara în care mărfurile au fost obținute integral sau au suferit ultima transformare substanțială.

Balanța comercială reprezintă diferența dintre valoarea exporturilor și valoarea importurilor de mărfuri într-o anumită perioadă. Balanța comercială poate fi clasificată în două tipuri principale:

Balanța comercială pozitivă (excedent comercial) apare atunci când valoarea exporturilor este mai mare decât valoarea importurilor, ceea ce sugerează că țara exportă mai mult decât importă.

Balanța comercială negativă (deficit comercial) apare atunci când valoarea importurilor depășește valoarea exporturilor, ceea ce semnalează că țara consumă mai multe bunuri din afaceri externe decât produce și exportă.

Indicele valoric exprimă evoluția valorii exporturilor și importurilor într-o perioadă de raportare față de o perioadă de bază și se determină ca raport dintre valorile corespunzătoare celor două perioade.

Indicele valorii unitare caracterizează variația valorii unitare medii a mărfurilor exportate și importate, ca urmare a modificării prețurilor, în condițiile menținerii constante a volumului fizic.

Indicele volumului fizic exprimă modificarea cantității mărfurilor exportate și importate într-o perioadă de raportare față de o perioadă de bază, eliminând influența variațiilor de preț.

3.2.2. Unitatea de măsură

Valoarea comerțului internațional cu mărfuri este exprimată în **euro (EUR)**, **dolari SUA (USD)** și **lei moldovenești (MDL)**.

Cantitatea mărfurilor exportate și importate este exprimată prin **masa netă, în kilograme (kg), fără masa ambalajelor**. Pentru anumite mărfuri, se utilizează și **unități de măsură suplimentare**, specifice

mărfurilor și prevăzute în Nomenclatura Combinată a Mărfurilor, cum ar fi: **bucăți, metri cubi (m^3), metri pătrați (m^2), perechi, kilowați-oră (kWh)** etc.

3.2.3. Formula de calcul

Statisticile comerțului internațional cu mărfuri în sine, indiferent cât de bine sunt compilate, nu pot oferi o imagine exactă, completă și cuprinzătoare a dinamicii și factorilor de dezvoltare a exporturilor și importurilor. Una dintre metodele eficiente care contribuie la rezolvarea acestei probleme este metoda indicelui. Indicii permit evaluarea nu numai a nivelului și dinamicii prețurilor (valorii unitare), dar și a volumului fizic la mărfurile exportate și importate.
În comerțul internațional, cei mai practici indici compoziți sunt: indicele valoric, indicele prețului mediu (valorii unitare medii) și indicele volumului fizic.

Indicii valorici prezintă tendința generală a evoluției comerțului internațional cu mărfuri și se determină ca raport dintre valoarea mărfurilor exportate sau importate din perioada curentă și valoarea mărfurilor din perioada de bază, la prețuri curente și se calculează conform formulei:

$$I_{val} = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_0} \times 100$$

unde: I val. -indicele valoric;
p_0 și p_1– valoarea unitară a mărfii din perioada de bază și din perioada curentă;
q_0 și q_1– cantitatea de mărfuri din perioada de bază și din perioada curentă.

Pentru a determina efectul variațiilor volumului fizic și valorilor unitare (medii) asupra creșterii globale a exporturilor și importurilor de mărfuri, se calculează, *indicii valorii unitare (medii) și indicii volumului fizic*.
Indicii valorii unitare (medii) în comerțul internațional caracterizează variația valorii exportului (importului) pe baza schimbării prețurilor, volumul fizic al mărfurilor rămânând neschimbat.

Indicele valorii unitare (medii) se calculează conform **formulei Paasche,** cu ponderi variabile și cantitățile din perioada curentă, ca raport dintre valoarea mărfurilor la prețurile perioadei curente și valoarea acestora la prețurile perioadei precedente.

$$I_{vu} = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1} \times 100$$

unde: p_1 – valoarea unitară (medie) a unității de marfă din perioada curentă;
p_0 – valoarea unitară (medie) a unității de marfă din perioada precedentă (de bază);
q_1 - cantitatea de mărfuri din perioada curentă.

Indicele volumului fizic caracterizează modificarea volumului mărfurilor exportate sau importate, eliminând influența variațiilor valorilor unitare (medii).
Indicele volumului fizic se determină ca raport dintre indicele valoric și indicele valorii unitare. Atunci când indicele valorii unitare se calculează conform formulei Paasche, indicele volumului fizic se calculează conform **formulei Laspeyres:**

$$I_{vf} = \frac{I_{val}}{I_{vu}} = \frac{\frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_0}}{\frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}} = \frac{\sum p_0 q_1}{\sum p_0 q_0} \times 100$$

unde: I vf. – indicele volumului fizic (Laspeyres);
I val. – indicele valoric (ritmul creșterii operațiunilor de export-import în prețuri curente);
I vu. – indicii valorii unitare (medii) cu ponderi variabile (Paasche).

Etapa finală în calculul indicilor de comerț internațional este indicatorul care caracterizează tendințele comerțului internațional cu mărfuri, respectiv ***indicele condițiilor comerțului internațional cu mărfuri.*** Acest indice este definit ca raportul dintre indicii compuși ai valorii unitare (medii) de export și indicele valorii unitare (medii) de import:

$$I_{cc} = \frac{I_{vu\,export}}{I_{vu\,import}}$$

În cazul, în care acest indicator este mai mic de 1, condițiile comerciale din perioada curentă sunt considerate nefavorabile: prețurile de import au depășit prețurile de export, ceea ce a condus la o îngustare a oportunităților de import. În cazul în care indicele este mai mare de 1, condițiile comerciale sunt considerate favorabile: prețurile de export au depășit prețurile de import, ceea ce a dus la creșterea oportunităților de import.

3.3. Clasificările utilizate

Exporturile și importurile de mărfuri sunt clasificate în corespundere cu Nomenclatura Combinată a Mărfurilor (NCM), aprobată prin Legea Republicii Moldova nr.172 din 25 iulie 2014, cu modificările ulterioare, care au parvenit pe parcursul anilor (inclusiv cele din anul 2022), fiind implementată de la 01 ianuarie 2023.

Nomenclatura Combinată a Mărfurilor (NCM) – reprezintă clasificarea principală utilizată pentru înregistrarea statistică a mărfurilor importate și exportate. NCM este elaborată în conformitate cu **Sistemul Armonizat de Descriere și Codificare a Mărfurilor (SA-2022)** și **Nomenclatura Combinată (NC) a Uniunii Europene**. Codul NCM este structurat pe **9 cifre**: primele **6 cifre** corespund Sistemului Armonizat, elaborat și menținut de **Organizația Mondială a Vămilor (OMV)**, următoarele **2 cifre** corespund Nomenclaturii Combinate a UE, iar **a 9-a cifră** reprezintă detalierea națională a mărfurilor.

Clasificarea Standard de Comerț Internațional (CSCI Rev. 4) – se obține prin aplicarea tabelelor de corespondență cu NCM, grupând mărfurile în funcție de **stadiul de prelucrare**, și este utilizată pentru **analize economice și statistice**.

Clasificarea pe Mari Categorii Economice (CMCE) – se obține prin aplicarea tabelelor de corespondență cu NCM, grupând mărfurile după **marile categorii economice**, și este utilizată pentru analiza comerțului în funcție de **destinația economică a mărfurilor**.

Pentru analize economice, cea mai potrivită este utilizarea Clasificatorului Standard de Comerț Internațional (CSCI Rev.4), mărfurile fiind clasificate în funcție de stadiul de prelucrare. Datele pe mărfuri din Clasificarea Standard de Comerț Internațional se obțin în baza unor tabele de trecere între acest Clasificator și Nomenclatura Combinată a Mărfurilor.

Statisticile comerțului internațional pe țări partenere, pe zone economice și pe continente sunt realizate în corespundere cu **Nomenclatorul țărilor și teritoriilor** utilizat pentru statisticile comerțului internațional al Comunității Europene (Geonomenclature), ediția 2024. „Geonomenclature" face obiectul unor revizuiri pentru a încorpora ajustările necesare în scopuri statistice și vamale și pentru a lua în considerare orice schimbări geopolitice care ar fi putut avea loc. Codificarea alfabetică a țărilor și teritoriilor se bazează pe standardul ISO 3166 alfa 2[1] în vigoare, în măsura în care este compatibil cu cerințele legislației UE. Descrierea țărilor și teritoriilor din „Geonomenclature" specifică mai precis ce teritorii fac obiectul codului.

3.4. Sfera de cuprindere

3.4.1. Acoperirea sectorială

Statisticile comerțului internațional cu mărfuri acoperă **teritoriul economic al Republicii Moldova**, în care se aplică legislația vamală națională, cu excepția raioanelor din partea stângă a Nistrului.

Pentru elaborarea statisticilor se utilizează **sistemul general de comerț**.

3.4.2. Populația statistică

Populația statistică în statistica comerțului internațional cu mărfuri a Republicii Moldova cuprinde **persoanele juridice și persoanele fizice care desfășoară activități comerciale de import și export**.

[1] **ISO 3166-1 alfa-2** reprezintă un sistem de coduri de două litere, stabilit de Organizația Internațională pentru Standardizare (ISO), care este folosit pentru a desemna țările și teritoriile independente.

În această categorie sunt incluse întreprinderile, importatorii, exportatorii și alte persoane care efectuează tranzacții internaționale cu mărfuri, inclusiv **persoanele fizice care desfășoară activitate de întreprinzător**.
Datele sunt compilate pe baza **declarațiilor vamale de import și export** depuse la **Serviciul Vamal** de către declarant sau reprezentantul acestuia, conform legislației vamale. Declarațiile vamale constituie sursa administrativă pentru înregistrarea operațiunilor de comerț internațional cu mărfuri.

3.4.3. Geografică

Informația nu include operațiunile de export -import a întreprinderilor și organizațiilor din partea stângă a Nistrului și mun. Bender.

3.4.4. Temporală

Seriile de timp anuale privind comerțul internațional cu mărfuri sunt disponibile în publicații din anul 1993.

Din anul 2004, pe site-ul web al Biroului Național de Statistică sunt disponibile serii de timp anuale, începând cu anul 1997.

3.5. Nivelul de dezagregare

Datele disponibile sunt dezagregate pe:

- Exporturile și importurile, structurate pe mărfuri (la nivel de 4 cifre a Nomenclaturii Combinate a Mărfurilor) și pe țări de destinație/origine a acestora;
- Exporturile și importurile, structurate pe grupe de țări, secțiuni și capitole, conform Clasificatorului Standard de Comerț Internațional (CSCI);
- Exporturile, importurile, balanța comercială, structurate pe grupe de țări (țările CSI, UE și celelalte țări ale lumii);
- Indicii valorii unitare la mărfurile exportate şi importate, structurați pe secțiuni și capitole (NCM) şi grupe de ţări;
- Indicii volumului fizic la mărfurile exportate şi importate, structurați pe secțiuni și capitole (NCM) și grupe de țări.

3.6. Periodicitatea diseminării

Lunar, Trimestrial, Anual

3.7. Termenele limită de prezentare (diseminare)

Datele lunare - a 45 zi de la expirarea perioadei de referință;

Datele trimestriale - a 50 zi de la expirarea perioadei de referință;

Datele anuale provizorii - la a 45 zi de la expirarea perioadei de referință;

Datele anuale definitive - până la data de 30 iunie.

3.8. Revizuirea

Datele privind comerțul internațional de mărfuri la prima diseminare sunt provizorii, corectările necesare pentru lunile anterioare se efectuează în fiecare lună, de obicei, în cadrul procesului de revizuire al datelor statistice. Acest lucru înseamnă că, atunci când se publică datele privind comerțul internațional pentru o anumită lună, se pot face și corectări pentru lunile anterioare, pe baza unor noi informații sau a unor erori identificate în datele inițiale. Astfel, fiecare lună **corectează și actualizează datele din lunile anterioare**, asigurându-se că statistica comerțului internațional rămâne cât mai precisă și completă.
Politica de revizuire a datelor este în conformitate cu Politica de revizuire a datelor statistice, aprobată prin ordinul BNS nr. 35 din 30.08.2022.

3.9. Perioada de referință

Exporturile și importurile de mărfuri:

- date lunare T+75 zile; A+6 luni;
- date trimestriale T+145 zile;A+6 luni;
- date anuale A+6 luni.

4. Colectarea şi procesarea datelor

4.1. Sursa de date

4.1.1. Cercetări statistice

Nu se aplică

4.1.2. Surse administrative

Pentru elaborarea indicatorilor statistici privind comerțul internațional de mărfuri sunt utilizate datele din declarațiile vamale furnizate de Serviciul Vamal al Republicii Moldova. Informația statistică la nivel de declarații vamale se prezintă Biroului Național de Statistică lunar la a 20 zi după perioada de raport. Informația lunară se încarcă pe Serverul Biroului Național de Statistică.

4.1.3. Estimări

Nu sunt utilizate.

4.2. Caracteristica cercetării statistice

4.2.1. Obiectiv şi scurt istoric

Organizarea și implementarea statisticii comerțului internațional cu mărfuri a început odată cu declararea independenței Republicii Moldova.

În anii 1991-1994 a fost creat un sistem de evidentă statistică a comerțului internațional cu mărfuri, bazat pe rapoartele statistice, colectate de la agenții economici – participanți la activitatea economică externă, pe o nomenclatură restrânsă de mărfuri (aproximativ 450 de poziții de mărfuri).

La 1 ianuarie 1995 a fost efectuată trecerea integrală la elaborarea statisticilor comerțului internațional cu mărfuri în baza informației obținute din declarațiile vamale, care permite de a cuprinde toți agenții economici, antrenați în comerțul internațional de mărfuri, precum și de a urmări, în baza Nomenclaturii Combinate a Mărfurilor, circa 10000 de poziții de mărfuri.

Nomenclatura Combinată a Mărfurilor (NCM), aprobată prin Legea Republicii Moldova nr.172 din 25 iulie 2014, cu modificările ulterioare, care au parvenit pe parcursul anilor (inclusiv cele din anul 2022), fiind implementată de la 01 ianuarie 2023.

4.2.2. Unitatea statistică

Nu se aplică

4.2.3. Cercul unităţilor cuprinse în cercetare

Nu se aplică

4.2.4. Periodicitatea cercetării

Nu se aplică

4.2.5. Colectarea datelor

Nu se aplică

4.3. Procesarea şi compilarea datelor

4.3.1. Validarea datelor

Informația statistică la nivel de declarații vamale se prezintă lunar în adresa BNS la a 20 zi după perioada de raport și se încarcă pe Serverul BNS pentru verificare, rectificare, completare, validare, prelucrare și diseminare. După verificare, rectificare completare și validare datele statistice sunt stocate în baza de date ORACLE unde se acumulează informații din anul 1995. Informația acumulată în bazele de date statistice este supusă unor prelucrări specifice, utilizând Aplicația Web, Sistemul de operare Windows Server (SQL Server la Database ORACLE), pentru elaborarea și diseminarea statisticilor comerțului internațional cu mărfuri.

4.3.2. Compilarea/extrapolarea datelor

Nu se aplică

4.3.3. Ajustările

Nu se aplică

4.3.4. Asigurarea calităţii

Asigurarea calității datelor statistice se bazează pe respectarea Principiilor Fundamentale ale Statisticii Oficiale, aprobate de Adunarea Generală a Națiunilor Unite la 29 ianuarie 2014[2] , precum și principiile din Codul de Bune Practici ale Uniunii Europene, aprobat de Comitetul Sistemului Statistic European din 16 noiembrie 2017, care sunt de asemenea prevăzute și în art. V din Legea Republicii Moldova cu privire la statistica oficială nr.93/ 2017[3] .

Datele încărcate pe serverul Biroului Național de Statistică (BNS) sunt supuse mai multor controale, printre care:

- Verificarea dacă cursul leului față de dolarul SUA și euro se încadrează în limitele admisibile.
- Confirmarea că codurile din fiecare declarație corespund Clasificatoarelor și Nomenclatoarelor utilizate (de exemplu, codurile procedurii vamale, codurile țărilor, codurile mărfurilor, codurile unităților de măsură, codurile modurilor de plată etc.).
- Verificarea concordanței unității de măsură cu codul mărfii din Nomenclatura Combinată a Mărfurilor.
- Compararea prețului mărfii cu prețurile din alte declarații pentru aceleași tipuri de mărfuri, pentru a verifica dacă este în limitele admisibile.

În urma acestor controale, se întocmește o listă cu declarațiile care ar putea conține erori. Această listă este transmisă Serviciului Vamal pentru verificare și corectare, dacă este necesar. De asemenea, baza de date statistică poate suferi modificări, deoarece informațiile lunare transmise de Serviciul Vamal pot fi rectificate ulterior, în cazul în care declarațiile vamale sunt modificate sau anulate. Datele publicate lunar au caracter provizoriu, fiind susceptibile de rectificări succesive din partea Serviciului Vamal, ca urmare a unor modificări în declarațiile vamale întocmite anterior. Datele publicate lunar au caracter provizoriu, fiind susceptibile de rectificări succesive din partea Serviciului Vamal, ca urmare a unor modificări în declarațiile vamale întocmite anterior.

4.4. Precizia datelor

4.4.1. Rata de non-răspunsuri

Nu se aplică

4.4.2. Erori de eşantionare

Nu se aplică

5. Comparabilitate şi coerenţă

5.1. Comparabilitatea internațională

Comparabilitatea internațională este asigurată, în primul rând, prin utilizarea clasificatoarelor și standardelor statistice armonizate la nivel internațional și european. Statisticile comerțului internațional cu mărfuri în Republica Moldova sunt elaborate în conformitate cu recomandările Organizației Națiunilor Unite privind statisticile comerțului internațional cu mărfuri (International Merchandise Trade Statistics – Concepts and Definitions, 2010, Series M No. 52), precum și cu prevederile cadrului legislativ și metodologic european relevant pentru statisticile comerțului internațional cu mărfuri, inclusiv Regulamentul (UE) 2019/2152 și Regulamentul Comisiei Europene nr.2020/1197 de punere în aplicare a Regulamentului Consiliului European nr. 2019/2152.

5.2. Comparabilitatea în timp

Comparabilitatea seriilor de timp anuale este asigurată.

[2] **Extrastat** este un sistem național de colectare și raportare a datelor statistice privind comerțul între o țară membră a Uniunii Europene și țările din afara Uniunii, adică comerțul **extracomunitar**.

5.3. Coerenţa cu alte statistici

Coerența cu alte statistici este asigurată prin utilizarea unor concepte, definiții, clasificatoare și metode statistice comune, în măsura în care acestea sunt aplicabile.

6. Mandatul instituţional (baza normativ-juridică)

Activitatea BNS se bazează pe respectarea Constituţiei Republicii Moldova, Legii cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, alte acte legislative şi normative, ordinele şi dispoziţiile conducerii BNS.

Legea cu privire la statistica oficială reglementează organizarea şi funcţionarea sistemului unic al statisticii oficiale, cu stabilirea principiilor generale pentru colectarea, prelucrarea, centralizarea, diseminarea, stocarea informaţiei statistice (art.1).

Art. 5 al Legii stipulează că producerea informaţiei statistice se bazează pe respectarea principiilor independenței profesionale, imparţialităţii, obiectivității, relevanţei, transparenţei, confidenţialităţii, cost/eficienţei ș.a.

Biroul Naţional de Statistică, în calitatea sa de organ central de statistică, este o autoritate administrativă creată pe lângă Guvern pentru conducerea şi coordonarea activităţii în domeniul statisticii.

În conformitate cu Hotărârea Guvernului 935 din 24.09.2018 cu privire la organizarea și funcționarea BNS, Biroul exercită următoarele atribuții:

1) coordonează sistemul statistic național privind dezvoltarea și producerea statisticii oficiale;
2) elaborează şi implementează strategii de dezvoltare a sistemului statistic naţional, programe statistice anuale şi multianuale;
3) elaborează cadrul normativ şi instituţional necesar realizării obiectivelor strategice în domeniul său de activitate, precum şi mecanismele transpunerii lor în practică;
4) efectuează managementul şi controlul realizării, în condiţii de calitate, a programelor şi planurilor statistice adoptate la nivel central şi regional;
5) armonizează şi aliniază indicatorii statistici, metodologiile, metodele şi tehnicile aplicate pe plan naţional cu reglementările şi standardele internaţionale;
6) promovează cultura statistică în societate.

Actele legislative și normative după care BNS se conduce în activitatea pot fi accesate pe pagina oficială https://statistica.gov.md/, rubrica Despre BNS / Acte normative.

7. Confidențialitatea

7.1. Principiile

Conform art.19 al Legii cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, producătorii de statistici oficiale întreprind toate măsurile regulatorii, administrative, tehnice și organizatorice pentru protecția datelor confidențiale și neadmiterea divulgării lor.

În cap. VII al legii nominalizate este stipulat, ca datele colectate, procesate şi depozitate pentru producerea informaţiei statistice sunt confidențiale în cazul în care permite identificarea directă sau indirectă a respondenților. Nu sunt considerate confidenţiale:

a) datele care pot fi obţinute din surse public accesibile conform legislaţiei;
b) datele individuale privind adresa, telefonul, denumirea, genul de activitate, numărul de personal ale persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali;
c) datele ce se referă la întreprinderile cu capital de stat, instituţii şi organizaţii finanţate din buget, prezentate la solicitarea autorităţilor administraţiei publice.

Conform Legii cu privire la statistica oficială, art. 20, au acces la datele individuale persoanele care, conform atribuţiilor de serviciu, participă la producerea informaţiei statistice, în măsura în care datele individuale sunt necesare pentru producerea acestei informaţii.

Acelaşi articol stipulează, că accesul la datele individuale care nu permit identificarea directă a respondenţilor poate fi acordat pentru proiecte de cercetări ştiinţifice ale căror rezultate scontate nu se referă la unităţi individuale identificabile, în conformitate cu regulamentul aprobat de autoritatea centrală în domeniul statisticii.

7.2. Asigurarea practică a regulilor confidenţialităţii

Întru asigurarea protecţiei datelor statistice confidenţiale în conformitate cu Legea cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, Biroul Naţional de Statistică întreprinde toate măsurile regulatorii, administrative, tehnice și organizatorice pentru protecția datelor confidențiale și neadmiterea divulgării lor.

În conformitate cu Legea nominalizată, Personalul producătorilor de statistici oficiale, inclusiv cel angajat temporar, care, conform atribuţiilor de serviciu, are acces direct la datele individuale este obligat să respecte confidenţialitatea acestor date în timpul şi după încetarea activităţii în funcţia respectivă.

Până la diseminarea datelor statistice, acestea sunt verificate dacă corespund cerinţelor de protecţie a datelor confidenţiale. În cazul dacă datele statistice conţin informaţie confidenţială (vedeţi p.7.1) diseminarea acestora nu este efectuată şi se purcede la agregarea datelor la nivelul minim disponibil care asigură protecţia confidenţialităţii dalelor.

8. Accesul la informaţie şi formatul diseminării

8.1. Accesul la informaţie

8.1.1. Calendarul de emitere

Anual este elaborat Calendarul de emitere a informaţiilor statistice elaborate de BNS.

8.1.2. Accesul la calendarul de emitere

Calendarul de emitere a informaţiilor statistice este plasat pe pagina oficială web a BNS https://statistica.gov.md/.

8.1.3. Accesul la date statistice

Conform Legii cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, art. 23:

a) Producătorii de statistici oficiale sunt obligaţi să disemineze informația statistică în termenele prevăzute în programul de lucrări statistice şi în calendarul de diseminare a informației statistice oficiale.
b) Diseminarea informaţiei statistice prevăzute în programul de lucrări statistice tuturor categoriilor de utilizatori se efectuează gratis şi în condiţii egale de acces sub aspectul volumului, calităţii şi termenelor de diseminare.

Programul lucrărilor statistice poate fi accesat pe pagina https://statistica.gov.md/, rubrica Despre BNS / Acte normative.

Pagina web a BNS https://statistica.gov.md/ reprezintă sursa informaţională cea mai importantă în asigurarea accesului utilizatorilor la informaţia statistică diversă, transparenţei privind activitatea BNS.

Toate comunicatele, rapoartele analitice, seriile de timp, precum și publicațiile statistice elaborate de BNS sunt plasate pe pagina web oficială.

8.2. Formatul diseminării

8.2.1. Comunicate / Rapoarte analitice

Comunicatele și rapoartele analitice sunt publicate pe pagina web oficială a BNS: https://statistica.gov.md/ro la rubrica Comunicate, conform Calendarului de diseminare.

8.2.2. Publicaţii

Publicaţiile elaborate de BNS, care conţin date statistice privind comerțul internațional de mărfuri:

- Anuarul statistic,
- Moldova în cifre, breviar statistic.

Accesul la publicații în format electronic, pe pagina oficială a BNS https://statistica.gov.md/, rubrica Produse și servicii / Publicații.

8.2.3. Baze de date/serii de timp

Banca de date statistice http://statbank.statistica.md, domeniul Statistica economică / Comerț exterior

Pagina oficială a BNS: https://statistica.gov.md/ la rubrica Statistici pe domenii / Economia și mediul de afaceri / Comerț exterior

Standardul Special de Diseminare a Datelor (SDDS): http://www.statistica.gov.md/SDDS/NSDP/

8.2.4. Chestionare/date transmise la solicitarea organizaţiilor internaţionale

Chestionare internaţionale Eurostat, ONU, CEFTA, FMI, OMC, CSI, etc.

8.2.5. Solicitări de date suplimentare

BNS, în limita informațiilor disponibile și în corespundere cu Legea cu privire la statistica oficială, pune la dispoziția utilizatorilor și informații statistice suplimentare celor disponibile în publicațiile statistice, comunicatele și rapoartele analitice, plasate pe pagina oficială web. Solicitarea poate fi transmisă personal la sediul BNS, prin poștă, prin poșta electronică moldstat@statistica.gov.md sau online – https://statistica.gov.md/ro, rubrica Produse și servicii / Solicitare de informații statistice.

În afară de aceasta, BNS poate acorda accesul la date individuale pentru proiecte de cercetări științifice în conformitate cu Regulamentul privind accesul la date individuale în scopuri științifice, aprobat prin Ordinul BNS nr. 51 din 31.12.2021. Regulamentul și anexele la Regulament pot fi accesate online, rubrica - Produse și servicii / Solicitare de acces la microdate.

9. Referințe (link–uri) utile

9.1. Accesibilitatea documentaţiei privind metodologia

Metodologia este disponibilă pe pagina oficială https://statistica.gov.md/ro, rubrica *Metadate și clasificatoare / Metodologii statistice* și la rubrica *Metadate și clasificatoare / Metadate de referință*

9.2. Accesibilitatea documentaţiei privind Rapoartele de evaluare

Rapoartele de evaluare a BNS sunt disponibile pe pagina oficială https://statistica.gov.md/, rubrica *Despre BNS / Evaluări externe și sondaje de opinii / Rapoarte de evaluare externă*.

9.3. Accesibilitatea informaţiei privind studiul de opinie al utilizatorilor

Sondajele de opinie ale utilizatorilor sunt disponibile pe pagina oficială https://statistica.gov.md/, rubrica *Despre BNS / Evaluări externe și sondaje de opinii / Sondaje de opinie*.

9.4. Alte referinţe utile

Standardul Special de Diseminare a Datelor (SDDS) al FMI	https://statistica.gov.md/ro/prezentare-generala-9865.html
Baza de date EUROSTAT	http://ec.europa.eu/eurostat/data/database
Baza de date UNData	https://data.un.org/default.aspx
Baza de date statistice a Comisiei Economice pentru Europa a ONU	http://w3.unece.org/pxweb/Dialog/